

چکیده پژوهش

این پژوهش با استفاده از روش مطالعه توصیفی به بررسی نیازهای آموزشی رشته اطلاع رسانی پرداخته است، که برای نیل به این منظور ابتدا تلاش شده در مورد فعالیت‌های اطلاع رسانی کتابخانه‌ها و مراکز اسناد و نیروی انسانی متخصص آنها اطلاعات لازم گردآوری شود و کمبودهای آنها و نیازشان به فعالیتها و نیروی انسانی دارای قابلیت لازم شناخته شود. سپس با بررسی آموزش دانشگاهی (رسمی) و آموزش غیردانشگاهی موجود در سطح کشور در این زمینه دریا بیی که آیا آموزش درجهت پاسخگویی به نیاز می باشد؟

هدف عمده این پژوهش دارای دو بعد مجزا و کاملاً مرتبط است. دو بعد مورد نظری یعنی آموزش و خدمات در سطوح مختلف مورد بررسی قرار گرفت و ویژگیهای آموزش و قدرت پاسخگویی برنامه‌های آموزشی برای تربیت نیروی انسانی دارای قابلیت‌های لازم جهت ارائه خدمات اطلاع رسانی بررسی و تجزیه و تحلیل شده است. اطلاعات مربوط به ۱۱۵ کتابخانه و مرکز اسناد و یک دانشکده و پنج گروه کتابداری، اطلاع رسانی از طریق پرسشنامه گردآوری شده است. در این پژوهش سؤالیهای زیر پاسخ یافتند:

- ۱- آیا آموزش دانشگاهی در زمینه اطلاع رسانی از دیدگاه کتابخانه‌ها و مراکز اسناد ضروری است؟
- ۲- آیا جایگاه ویژه‌ای برای آموزش اطلاع رسانی و دروس مربوط به آن در برنامه‌های آموزش دانشگاهی و غیردانشگاهی وجود دارد؟
- ۳- آیا بین برنامه‌های آموزشی اطلاع رسانی و خدمات اجرایی مربوط به آن هماهنگی و مطابقت لازم وجود دارد؟
- ۴- با توجه به خدمات اطلاع رسانی کتابخانه‌ها و مراکز اسناد، گنجاندن چه مواد درسی در برنامه‌های آموزش اطلاع رسانی می‌تواند بیشتر پاسخگوی نیازها باشد.

اطلاعات لازم از طریق پرسشنامه گردآوری شده اند و نوع پرسشنامه تهیه شده بود که یکی ویژه آموزش دانشجویان بود و دیگری به قصد گردآوری اطلاعات مربوط به خدمات اطلاع رسانی کتابخانه ها تهیه شده و به آموزش مستمر در این نهادها توجه دارد. نتایج پژوهش نشان می دهد که آموزش اطلاع رسانی تا کنون هیچگونه تناسبی با نیاز روزافزون به فعالیت های اطلاع رسانی و کار تخصصی آن نداشته و مورد غفلت بوده است.

تجزیه و تحلیل آماری نشان می دهد که رابطه معنی داری بین نوع کتابخانه ها و مراکز اسناد و فعالیت های اطلاع رسانی آنها وجود دارد.

همچنین مشخص شده که نظام آموزشی نتوانسته است نیروی متخصص را به تعداد لازم و با قابلیت قابل قبول در زمینه اطلاع رسانی تربیت کند یا به عبارت دیگر آموزش در حدی نیست که بتواند پاسخگوی نیاز موجود باشد.

براین اساس در جهت پژوهش های بعدی بر مبنای روش های مختلف در مورد ارائه خدمات اطلاع رسانی و برآورد نیروی متخصص لازم، دوره های آموزش مستمر برای تربیت کارورزیده و مطالعه کمی و کیفی آموزش دانشجویان موجود پیشنهادها داده شده است و کاربرد نتایج و یافته های این پژوهش جهت برنامه ریزی آموزش این رشته مورد بحث قرار گرفته است.